

คู่มือการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2567

กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2567 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผล ระบบบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบ การปฏิบัติงาน และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดขอบข่ายภารกิจ กระบวนการและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ ไว้ ณ โอกาสนี้

กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ตารางวิเคราะห์บทบาท อำนาจ หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ	1
คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน	4
งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้	4
งานส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและชุมชน	8
งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	12
บรรณานุกรม	16
ภาคผนวก	17
คณะทำงาน	18

ตารางวิเคราะห์บทบาท อำนาจหน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

บทบาท/อำนาจ/ หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
<p>นิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัด การศึกษา</p>	<p>1. งานส่งเสริม และพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>1.1. งานส่งเสริม ระบบการนิเทศและ การจัดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>1.2. งานพัฒนาระบบการนิเทศและการ จัดกระบวนการเรียนรู้</p>	<p>1. รวบรวมจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ การนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>2. ศึกษาสภาพความต้องการของการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้</p> <p>3. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้</p> <p>4. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและโครงการเป็นฐาน</p> <p>4.1 การนิเทศโดยโรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมการนิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายนิเทศ ครูแกนนำ ครูภูมิปัญญา ส่งเสริมการ นิเทศภายนอก การนิเทศอย่างมีส่วนร่วม การระดมพลังนิเทศจาก ทุกฝ่าย</p> <p>4.2 นิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน โรงเรียนดีใกล้บ้าน โรงเรียนดีประจำตำบล Education Hub World Class โรงเรียน วิถีพุทธ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนอัจฉริยะภาพ โรงเรียนสอง ภาษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ</p> <p>5. จัดทำสรุปรายงานผลและเผยแพร่เทคนิคการนิเทศและการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ</p>	<p>1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา</p> <p>2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศฯ</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>4. ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา</p> <p>5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ ครู ภูมิปัญญา</p> <p>6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ</p>

บทบาท/อำนาจ/ หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
	<p>2. งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการ นิเทศของเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน</p> <p>2.1 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการ นิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>2.2 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการ นิเทศของสถานศึกษา</p> <p>2.3 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการ นิเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. ประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเครือข่าย การนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>2. จัดทำแผนการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา</p> <p>3. ดำเนินการและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาเครือข่าย การนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย</p> <p>3.1 พัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือสถานศึกษาให้เป็น แหล่งเรียนรู้</p> <p>3.2 จัดเวทีวิชาการ เผยแพร่นวัตกรรมองค์ความรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>3.3 จัดตั้งเครือข่าย สถานศึกษา เครือข่ายชุมชนเพื่อการ เรียนรู้</p> <p>3.4 จัดตั้งเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ชมรมครู ชมรมผู้บริหาร ชมรมบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>4. จัดทำสรุปรายงานและเผยแพร่เทคนิค วิธีการ สื่อ เครื่องมือ หรือรูปแบบ เครือข่ายนิเทศ และเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพ</p>	<p>1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา</p> <p>2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศฯ</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>4. ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา</p> <p>5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ ครู ภูมิปัญญา</p> <p>6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ</p>

บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>3. งานนิเทศติดตามตรวจสอบและประเมินผล การบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา</p> <p>3.1 นิเทศ ติดตาม การบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา</p> <p>3.2. ตรวจสอบและประเมินผล การบริหารจัดการ การศึกษา</p>	<p>1. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศติดตามการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา</p> <p>2. ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำเกณฑ์ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ในการนิเทศการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>3. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา</p> <p>4. สรุปรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินการ</p>	<p>1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา</p> <p>2. ศึกษาวิเคราะห์/กลุ่มนิเทศฯ</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ ครูภูมิปัญญา</p> <p>6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ</p>
	<p>4. งานศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วิจัย การพัฒนาการนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>4.1 งานศึกษาค้นคว้า การพัฒนาการนิเทศการบริหาร การศึกษา</p> <p>4.2 งานศึกษาค้นคว้า การพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>4.3 วิเคราะห์วิจัยการพัฒนาการนิเทศระบบบริหาร</p> <p>4.4 วิเคราะห์วิจัยการพัฒนาการจัดการศึกษา</p>	<p>1. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศระบบบริหาร และการจัดการศึกษา</p> <p>2. ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>2.1 การพัฒนาการนิเทศระบบบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>2.2 การพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ</p> <p>2.3 การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการนิเทศระบบบริหารการจัดการศึกษา และเครือข่ายนิเทศ</p> <p>3. สนับสนุน ส่งเสริมและเผยแพร่การวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศระบบการบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>3.1 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่ดี</p> <p>3.2 จัดคลังความรู้รูปแบบวิธีการนิเทศการบริหารและการจัดการศึกษาที่ดี</p>	<p>1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ การศึกษา</p> <p>2. ศึกษาวิเคราะห์/กลุ่มนิเทศฯ</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ ครูภูมิปัญญา</p> <p>6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ</p>

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
ชื่อเอกสาร : งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ
และการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อเป็นคู่มือในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและการจัดกระบวนเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรม รูปแบบแนวทาง เทคนิค วิธีการ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบแนวทางในการดำเนินงาน การสร้าง จัดหา เครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ระบบการนิเทศ หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรม พัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอน และการพัฒนากิจกรรมโครงการต่าง ๆ

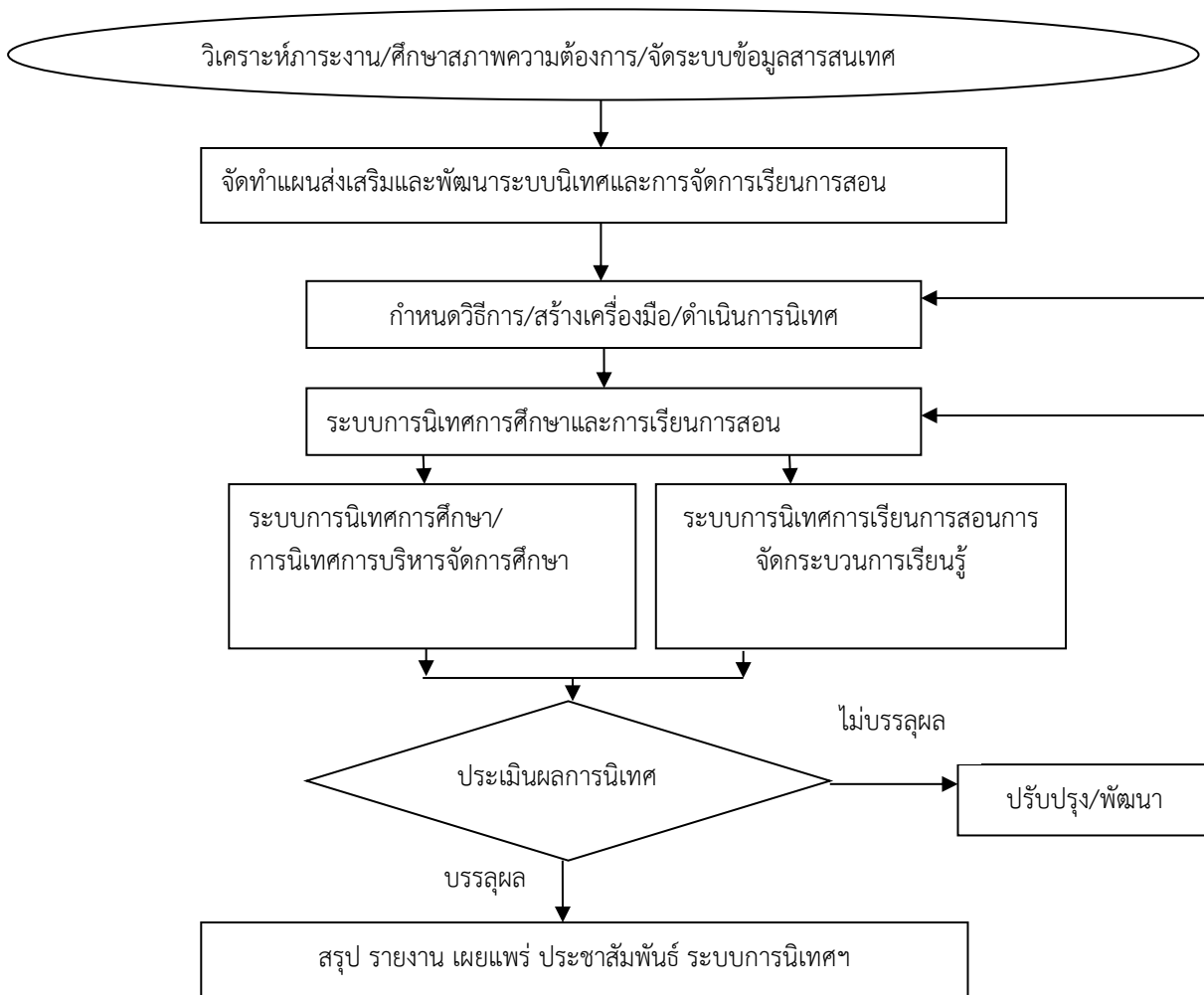
การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ วิธีสอน กิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. วิเคราะห์ภาระงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศและการจัดการเรียนการสอน
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับการนิเทศการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา
3. จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน
4. กำหนดวิธีการ แนวทางการนิเทศ สร้าง แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อดำเนินการนิเทศการศึกษาและการเรียนการสอน
5. ติดตามและประเมินผลการนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบนิเทศและกระบวนเรียนรู้ในคราวต่อไป
6. สรุป รายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

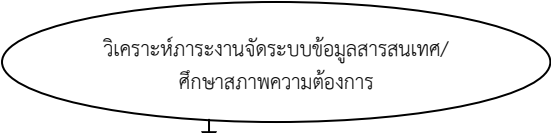
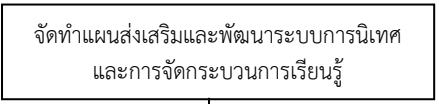
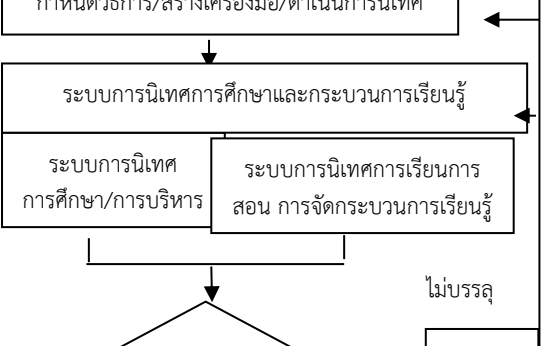
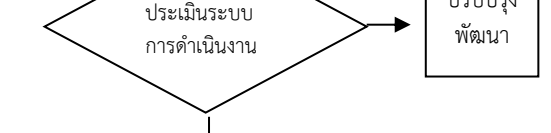
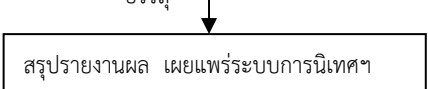
7. แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบนิเทศติดตามการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน
2. แบบประเมินผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เช่น ระบบการนิเทศภายใน การสร้างเครือข่าย
3. แบบประเมินผลโครงการ
4. แบบรายงานผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. หลักการพัฒนาระบบการนิเทศภายในและการสร้างเครือข่าย
4. หลักการติดตามและประเมินผลโครงการ

9. แบบฟอร์มสรุปมาตรฐานงาน

ชื่องาน งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	รหัสเอกสาร :			
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. เพื่อเป็นคู่มือในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.		1.วิเคราะห์ภาระงาน นโยบาย จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาสภาพความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศการศึกษา การบริหาร การศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้	ตลอดปีการศึกษา	ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน	กลุ่มงานนิเทศ ฯ กลุ่มงานเลขานุการ
2.		2.จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา การบริหาร การศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ฐานข้อมูลและสภาพปัญหาความต้องการ	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มงานนิเทศ ฯ กลุ่มงานเลขานุการ ก.ต.ป.น.
3.		3.1 กำหนดวิธีการ แนวทางดำเนินการ เครื่องมือ นิเทศเพื่อส่งเสริมพัฒนาระบบนิเทศและการจัดการเรียนรู้ 3.2 สร้าง /พัฒนา /แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา การนิเทศการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ 3.3 ดำเนินการนิเทศตามระบบ	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	กลุ่มงานนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น./ผู้บริหาร
4.		4.1 ประเมินผลและสรุปการพัฒนาระบบนิเทศทุกระบบ 4.2 นำผลการประเมินและสรุปผลการนิเทศมากำหนดเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข วางแผนดำเนินการ ส่งเสริมพัฒนา ต่อไป	สิ้นภาคเรียน /สิ้นปีการศึกษา	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	กลุ่มนิเทศ ฯ
5.		5. เผยแพร่ระบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา	ทุกปีการศึกษา	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ความต้องการ	กลุ่มนิเทศ ฯ
เอกสารอ้างอิง : <ol style="list-style-type: none"> พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา การวิจัยและพัฒนา 					

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการงาน กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้า(ถ้าไม่จบภายใน 1 หน้า)

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
ชื่อเอกสาร : งานส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่
การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. เพื่อเป็นคู่มือในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพตามระดับการศึกษา เช่น กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องเครือข่ายการพัฒนาชุมชน การพัฒนาคุณภาพโดยการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

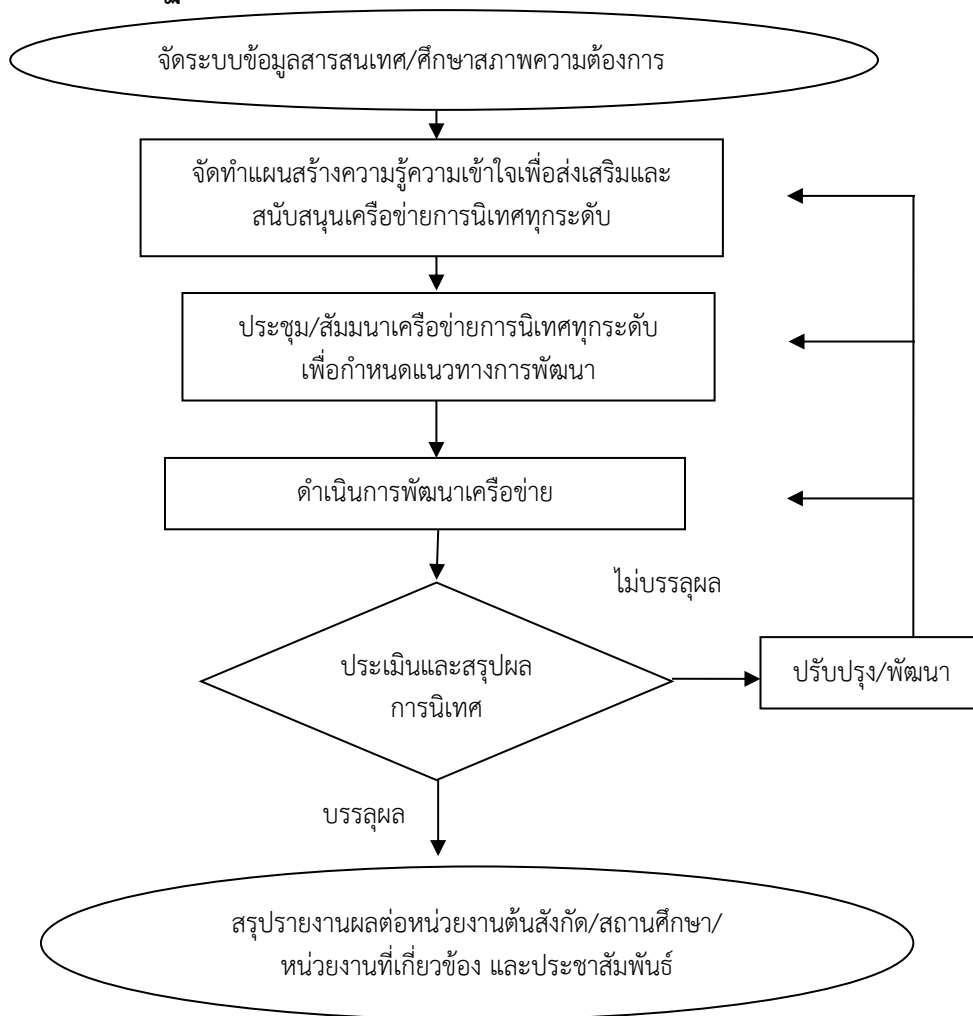
4. คำจำกัดความ

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน หมายถึง การจัดระบบการนิเทศที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของบุคคลและหน่วยงาน ทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. จัดทำแผนสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละเครือข่าย
3. ประชุม/สัมมนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางการพัฒนา
4. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น
  - 4.1 จัดเครือข่ายบุคคล เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ฯลฯ
  - 4.2 จัดเครือข่ายในรูปชุมชน เช่น ชุมชนครูปฐมวัย ครูวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
  - 4.3 เครือข่ายในรูปของระดับการศึกษา เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
  - 4.4 เครือข่ายในรูปของชุมชน เช่น เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
  - 4.5 เครือข่ายในรูปของห้องเรียนหรือสถานศึกษา เช่น การพัฒนาห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เครือข่ายโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง เครือข่ายห้องเรียนโรงเรียนในฝัน
5. ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
6. นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนต่อไป
7. สรุปผลการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศและรายงานผลการพัฒนาต่อหน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบสำรวจความต้องการการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
2. แบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
3. แบบรายงานผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. หลักการสร้างเครือข่าย
4. หลักการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย

9.แบบฟอร์มสรุปรายงาน

ชื่องาน	งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่ม...นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	รหัสเอกสาร : .....
---------	---	--	-----------------------

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
 2. เพื่อเป็นคู่มือในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.		1 ประสานงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน	มกราคม-เมษายน	ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	กลุ่มงานนิเทศ ฯ
2.		2 จัดทำแผนส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ โดยใช้ฐานข้อมูลและสภาพปัญหาความต้องการของเครือข่าย	เมษายน	แผนการส่งเสริมฯ	กลุ่มงานนิเทศ ฯ
3.		3 ประชุม/สัมมนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่าย	พฤษภาคม	แนวทางการพัฒนา	กลุ่มงานนิเทศ ฯ
4.		4 ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่างๆ	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	จำนวนเครือข่าย	กลุ่มนิเทศ ฯ
5.		5 ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ	ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	รายงานผลการพัฒนาเครือข่าย	กลุ่มนิเทศ ฯ
		6 สรุปผลการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศและรายงานผลการพัฒนาต่อหน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	มีนาคม – เมษายน	รายงานสรุปผล	กลุ่มนิเทศ ฯ

เอกสารอ้างอิง : 1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 3. หลักการสร้างเครือข่าย 4. หลักการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้า(ถ้าไม่จบภายใน ๑ หน้า)

ประเภทเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
ชื่อเอกสาร : งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
การจัดการศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
2. เพื่อเป็นคู่มือในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นกระบวนกรนิเทศ ติดตาม ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัด

4. คำจำกัดความ

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

การติดตามการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อจะหาแนวทางแก้ไข โดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

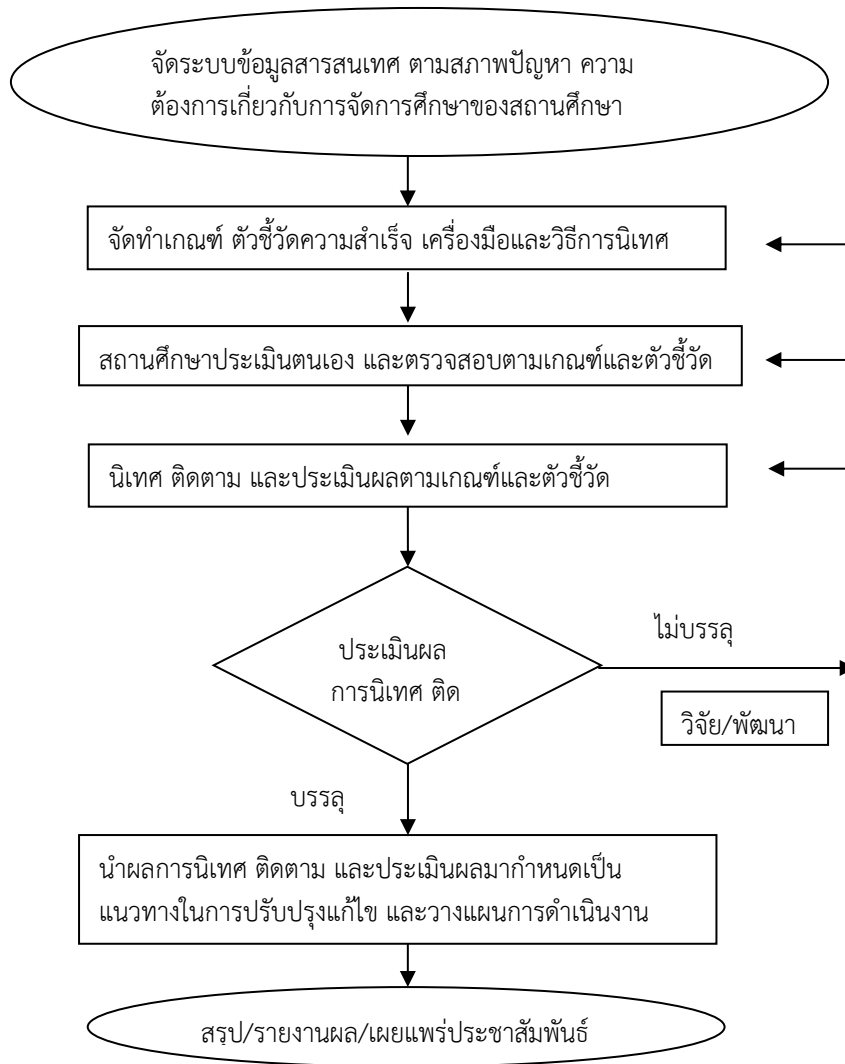
การประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง การตีค่าผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือ และวิธีการนิเทศ การตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด วิจัย พัฒนา รูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม
5. นำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดมา กำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการดำเนินงาน
6. สรุปผลการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
7. เผยแพร่ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- 7.1 แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา
- 7.2 เกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
- 7.3 แบบติดตาม และสรุปผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 8.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.3 หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
- 8.4 การจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

สถานศึกษา

9. แบบฟอร์มสรุปรายงาน

ชื่องาน งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา		รหัสเอกสาร :	
วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. เพื่อเป็นคู่มือในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1.	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ตลอดปีการศึกษา	ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน	กลุ่มงานนิเทศ
2.	จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการนิเทศ	จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการนิเทศการ ตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มงานนิเทศ ฯ คณะกรรมการประกัน คุณภาพ
3.	สถานศึกษาประเมินตนเอง ตรวจสอบตามเกณฑ์	สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัด การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น./ผู้บริหาร
4.	นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด	นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตาม เกณฑ์และตัวชี้วัด	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น./ผู้บริหาร
5.	ประเมินผลการนิเทศ	สรุปผลการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา/วิจัย พัฒนารูปแบบวิธีการที่เหมาะสม	ทุกภาคเรียน	สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาและจุดเน้นสพฐ.	กลุ่มนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น./ผู้บริหาร
6.	นำผล ประเมินผลมา กำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการดำเนินงาน	นำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดมา กำหนดเป็นแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการดำเนินงาน	ทุกภาคเรียน	กระบวนการที่เป็นมาตรฐาน ผลการประเมิน	กลุ่มนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น./ผู้บริหาร
7.	สรุป/รายงานผล/เผยแพร่	สรุป/รายงานผล/เผยแพร่ประชาสัมพันธ์	ปลายปีการศึกษา		กลุ่มนิเทศ ฯ ก.ต.ป.น.
เอกสารอ้างอิง : 1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 3. หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา 4. การจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา					

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการงาน กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้า(ถ้าไม่จบภายใน 1 หน้า)

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก.**

ชยันต์ วรรณะภุติ . ทิศทางการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ : **แนวทางการวิจัยด้านเครือข่ายการเรียนรู้. (เอกสารวิชาการ)เชียงใหม่ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.(ม.ป.ป.).**

นิศา ชูโต. **การประเมินโครงการ.** กรุงเทพมหานคร : ธรรมศาสตร์การพิมพ์. 2527.

ภรณ์ กীরติบุตร. **การประสานงานระหว่างองค์กร. โอเดียนสโตร์,** กรุงเทพฯ : 2522.

ธงชัย สันติวงษ์. **องค์การและการจัดการทันสมัยยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2540.**

สัจด์ อุทรานันท์. **การสังเคราะห์งานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2533.**

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา.**

บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2541.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวดำเนินการของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551**

สำนักนายกรัฐมนตรี. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ2 (พ.ศ. 2545). 2545.**

สำนักนายกรัฐมนตรี. **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พ.ศ. 2553. 2553.**

ภาคผนวก

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. นายวรวิทย์ โสภภาพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
2. นายเข้มพรชัย ทองน้อย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
3. นายธวัชชัย ถิตยรัศมี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
4. นายอภิรักษ์ทิพย์ แกระหัน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
5. นายสุบรรณ ลาสา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คณะทำงาน

1. นายสุเมธ มัดธนู ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
2. นางกัญญลักษณ์ ศิริวารินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศติดตาม และประเมินผลระบบบริหาร และการจัดการศึกษา
3. นางศิริทัย ธโนปจัยศึกษานิเทศก์
4. นายทงศักดิ์ ศรีมันตะศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
199 ถนนสุรศักดิ์ ต.ในเมือง อ.เมืองอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี 34000
โทร 086 465 2532 โทรสาร 045 242 320
อีเมล : saraban04183@obec.go.th
เว็บไซต์ : <http://www.ubn1.go.th>

